

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

Мандатно писмо за министерот за финансии

3 септември 2020 година

Почитуван министер Бесими,

На парламентарните избори кои се одржаа на 15 јули 2020 година граѓаните на Република Северна Македонија избраа да продолжиме да ја движиме државата напред. Нивниот глас за коалицијата која ја формираше новата Влада со мандат од 2020 до 2024 година е нивната сопствена инвестиција во полза за подобар живот за себе, за своите семејства и своите заедници. Гласот на секој граѓанин е глас за одбрана од КОВИД-19 и за успешно справување со здравствено-економската криза, глас за новата македонска економија, за нови и добро платени работни места, за правна и праведна држава, за чиста и здрава животна средина, за функционална инфраструктура, за ефикасно поврзување дома и со светот, за силна национална култура по угледот на европската култура и за образование кое младите генерации ги подготвува за подобра сегашност и подобра иднина.

Во изворното значење на зборот „министер“ се содржани службата, грижата и помагањето на граѓаните. Вие, како министер, морате да го разберете гласот на граѓанинот како прецизна насока која доаѓа од највисоко ниво и од која нема отстапување. Морате да им служите на сите граѓани, без разлика на нивната етничка и партиска припадност, пол, род, сексуална ориентација, родов идентитет, раса, боја на кожа, потекло, припадност на маргинализирана група, јазик, социјално потекло, образование, религија, политичко уверување, друго уверување, попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, лично својство и општествен статус. Очекувам дека во извршувањето на Вашите должности и во остварувањето на Програмата за работа на Владата 2020-2024 година ќе се вклучите

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

без задршка и со целосна професионална посветеност. Имаме сериозна и суштинска обврска агендата за која се обврзавме пред граѓаните да ја остваруваме со максимален вложен напор, преку ефективно извршување за најдобри можни резултати. Овој начин не познава компромиси и оправдувања и вклучува постојана изложеност пред јавноста на која ќе ѝ ги ставиме на располагање сите механизми за да ја следи нашата работа.

Вие сте дел од Владата која отворено ја презентира својата работа и е достапна за секој граѓанин на Република Северна Македонија. Јас, како претседател на Владата ќе ја унапредам структурата на мојот кабинет со цел да бидам уште поотворен премиер и да обезбедам постојана двонасочна комуникација со сите граѓани и заедници на кои им е потребна помош од мене и моите служби, но и за да можам да ги примам и разберам сите идеи и иницијативи кои доаѓаат од јавноста. Ве задолжувам и Вас на редовна и отворена комуникација со сите граѓани и засегнати страни во општеството преку унапредување на каналите за респонзивност, инклузивност и партиципативност.

Вашата работа секојдневно ќе се следи и мери. Ако сте посветени, отчетни и одговорни ќе имате одлични резултати и ќе продолжите да работите уште подобро за уште повеќе резултати. Во спротивно, граѓаните ќе реагираат и тоа ќе предизвика кадровски промени. Само така е исправно и чесно пред зборот кој сме го дале пред граѓаните. Затоа, првите заклучоци за Вашата работа ќе ги донесам после истекот на првите 100 дена од мандатот, односно на истекот на оваа 2020 година, после што се можни промени. На истекот на секоја година ќе вршиме методолошка анализа на реализацијата на зададените цели и на севкупното Ваше работење.

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

Номинирајќи Ве за министер до Собранието на Република Северна Македонија, бев убеден дека можам да сметам на Вашата целосна одговорност и посветеност во извршувањето на должностите. Токму затоа, очекувам резултати веднаш. Граѓаните имаат очекувања, а Вие сте на оваа позиција за да направите сè што е потребно за оваа Влада да ги исполни очекувањата.

Кризата предизвикана од КОВИД-19 силно ја погоди нашата и светската економија. Нашата цел не е Владата да биде само успешен менаџер во криза, туку брзо да ја пребродиме кризата и да се вратиме на патот на растот и развојот, на спроведувањето на суштинските политики и за што пократко време да се подготвиме за „новата нормалност“ после КОВИД-19. Да го трасираме европскиот пат со реформски политики и забрзан, инклузивен и одржлив раст со цел на среден рок да го унапредиме животниот стандард и квалитетот на животот на граѓаните да го достигне нивото на граѓаните на Европската Унија.

Од Вас, како министер за финансии, очекувам да се насочите кон исполнување на целите поставени од Владата – да управувате со јавните финансии на начин кој ќе овозможи трансформирање на нашата економија за таа да биде поконкурентна дома и надвор. Движењето на економијата да биде засновано на силен бран јавни инвестиции, директни домашни и странски инвестиции и на иновации во сите сектори. Капиталните инвестиции да бидат генератор на јавната инвестициска потрошувачка за целосно да се фокусираме на огромниот потенцијал на домашната потрошувачка и инвестиции.

Поконкретно, од Вас очекувам:

- До крајот на мандатот да ја вратите нашата економија на солиден и одржлив раст од 4 %. По завршувањето на кризата, да овозможите раст на минималната плата до крајот на мандатот во висина од 20 до 40 % и раст на просечната плата

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

до крајот на мандатот од 20 до 30 %, во зависност од должината и влијанието на епидемијата врз светската и домашната економија;

- За време на кризата да ја одржите стапката на невработеност стабилна, а по завршувањето на кризата и до крајот на мандатот да продолжуваме да ја намалуваме невработеноста на ниво од 3 % годишно;
- Да обезбедите странски инвестиции во износ од најмалку една милијарда евра за 4 години, фокусирајќи се на оние базирани на иновации, висок степен на финализација на производи и услуги и оддржливост на бизнисите;
- Во соработка со Владата да подготвите законска и финансиска рамка со која нивото на јавни инвестиции ќе порасне на 2,2 милијарди евра додека очекуваните директни приватни инвестиции ќе бидат 1,2 милијарди во период од целиот мандат;
- Преку Единицата за следење во Министерството и Централната единица за поддршка на јавните инвестиции на владино ниво да го координирате процесот на целосна реконфигурација на постапките и системот за реализација на јавните капитални инвестиции;
- Заедно со Владата да започнете етапно да го воведувате буџетското финансирање по принципот на исполнување на развојните индикатори (smart Key Performance Indicators) во секој сектор;
- Да обезбедите директна поддршка на домашните и странските инвестиции во износ од 300 милиони евра од домашните буџети и директна алокација на очекувани 300 милиони евра од европските фондови;
- Да реализирате директна поддршка на домашните компании преку Планот за економски раст и Законот за финансиска поддршка на инвестициите со авансно финансирање на технолошките и на иновативните потреби во функција на извозот во висина од 10 до 15 % на проектираната инвестиција;
- Во соработка со Владата да го зголемувате обемот на финансиска поддршка за домашните компании преку Планот за економски раст за 25 % секоја година во однос на претходната;
- Да подготвите анализа за постепена либерализација на инвестициските политики на приватните пензиски фондови во вториот и третиот столб на капитално финансираното пензиско осигурување;

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

- Во соработка со Министерството за економија, да формирате посебен еквити фонд како поттик за влез на странски инвестициски фондови;
- Да гарантирате предвидливост во даночната политика. Данокот на добивка да остане на ниво од 10 % во целиот период до 2024 година, а да предвидите ослободување од овој данок при реинвестирање на добивката во 2021 година, како одговор на влијанието на ефектот од КОВИД пандемијата;
- Персоналниот данок на доход да се намали на 0 % во 2023 година за ИТ индустријата и тоа скалесто: 5 % во 2021, 3 % во 2022 и 0 % во 2023 година. Данокот на личен доход да остане на 10 %, но преку инклузивен процес на разговори и креирање консензус да се воведува прогресивно;
- Да го реконфигурирате ДДВ преку серија на мерки, започнувајќи со нов Закон за ДДВ кој ќе овозможи даночни бенефиции за претпријатијата што се извозно ориентирани; единствена стапка од 10 % ДДВ за сите ресторански услуги; ревидирање на стапките на ДДВ за сировините за домашните производители и намалување на стапката на ДДВ за земјоделските производители и намалување на стапката на ДДВ за сировините за извозно ориентирани компании; намалување од 18 на 5 % за занаетчиски услуги; подигнување на прагот за плаќање ДДВ од 2 на 3 милиони денари годишен промет од 1.1.2022 година и изедначување со прагот на ослободување на данок на добивка до 3 милиони денари годишен промет;
- Да продолжите со успешното спроведување на мерката „Мој ДДВ“, како и со навремено, редовно и неселективно враќање на ДДВ кај правните лица;
- Да подготвите и до Владата да предложите нов Закон за царинска тарифа и забрзано приспособување;
- Да се овозможи поголема поддршка на домашните компании и сектори, преку создавање амбиент за динамичен и конкурентен бизнис, ослободен од политичките влијанија, намалување на административните процедури и бариери, а со целосно искористување на претприемачкиот дух и знаења на домашниот човечки капитал;

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

- Да го укинете данокот на личен доход за категоријата обука, квалификации, добивање лиценци кои ќе овозможат подобрување на квалитетот на работната сила со која располагаат компаниите;
- Да го започнете процесот на намалување на парафискалните давачки до 75 % и нивно нивелирање во согласност со големината на стопанските субјекти преку дијалог со стопанските комори;
- Да воведете бела листа на даночни обврзници, односно компании кои редовно ги исплаќаат своите даночни обврски. Во Законот за финансиска дисциплина да ги вклучите и државните и владините институции и ќе ги изедначите со обврските на приватниот сектор;
- Да подготвите и до Владата да предложите нов Закон за е-трговија во функција на регулирање на е-бизнисот и сузбивање на нелојалната конкуренција и даночната евазија;
- Во соработка со Владата да почнете процес на докапитализирање на Развојната банка на Република Северна Македонија и да овозможите јасни, мерливи и ефективни инструменти за финансирање на извозните потреби на компаниите, односно директно финансирање на извозот и зголемување на неговиот обем и конкурентност на македонските производи и услуги;
- Во соработка со Владата да продолжите да креирате и спроведувате мерки за поддршка на граѓаните и економијата во борбата со последиците од КОВИД кризата:
 - Да овозможите силни и брзи социјални мерки обезбедени за повеќе граѓани и семејства;
 - Да им помогнете на претпријатијата во најтешкиот период преку директна поддршка, гаранции и поволни кредити;
 - Да се олесни најсилниот удар на кризата и кај фирмите и кај домаќинствата преку репрограмирање и одлагање на исплатата на кредитите;
 - Да ја зајакнете приватната потрошувачка со мерки насочени кон позагрозените семејства, невработените, младите и студентите;

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

- Да спроведувате и други активности во согласност со заложбите и Програмата на Владата на Република Северна Македонија 2020 - 2024 година.

Истовремено, како министер за финансии во Владата на Република Северна Македонија, од Вас очекувам:

- Да бидете прв чувар на Уставот и законите и да осигурате дека Министерството за финансии ги исполнува сите законски обврски, дека сите носители на јавните функции и службениците кои работат под Ваша надлежност се еднакво одговорни пред законот и Уставот, а Уставот и законите се спроведуваат еднакво за сите;
- Да бидете пример за добро управување и да осигурате дека носителите на јавните функции и службениците кои работат под Ваша надлежност се придржуваат до највисоките стандарди за одговорно и етичко управување;
- Да осигурате дека Министерството за финансии навремено, правично, ефикасно и ефективно одговара и ги решава прашањата и постапките од граѓаните и правните лица на тој начин оправдувајќи ја и стекнувајќи ја довербата на граѓаните и јавноста;
- Да ја продолжите примената и да ги унапредите политиките на транспарентност и отчетност;
- Да бидете отворени и инклузивни кон граѓаните, стручната јавност, граѓанското општество и опозицијата во креирањето и спроведувањето на јавните политики со цел да се обезбедат квалитетни политики базирани врз докази и консензуалност во општеството;
- Да осигурате дека државните ресурси не се користат за партиски и изборни цели и дека на административните службеници и вработените во јавниот сектор не им се вршат партиски влијанија;
- Да ја унапредувате родовата еднаквост и правичната застапеност и постојано да го имате предвид мултиетничкиот карактер на земјата.

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

Соработувајте со сите вработени и искористете ги сите расположливи потенцијали во јавната администрација. Во целото ваше дејствување бидете им пример на тие со кои работите и на граѓаните за кои работите. Придржувајте се до Кодексот за етичко однесување на членови на Влада и носители на јавни функции именувани од страна на Владата и ширете ги етичките вредности. На крајот на нашиот мандат во 2024 година, како резултат на позитивните промени кои ќе ги направиме, Република Северна Македонија да биде земја во која граѓаните сакаат да живеат и да придонесуваат за нејзино постојано унапредување. Граѓаните го очекуваат тоа од нас.

Ви пожелувам многу среќа, здравје и успешен мандат.

Искрено Ваш,

Зоран Заев

Претседател на Владата на Република Северна Македонија